

$$\left(\frac{a}{9} \right) = m$$

и ще го изговоряваме: „остатъкъ на деветъ“ отъ число a е число m .

$$\text{Споредъ това е } 5 = \left(\frac{68}{9} \right).$$

Този остатъкъ, както виждаме, намираме чрѣзъ дѣление. Нъ дѣлението, както знаемъ, е едно отъ мжчинитѣ аритметически дѣйствія и заради това ще гледаме, ако можемъ да намѣримъ същия остатъкъ чрѣзъ едно отъ по-леснитѣ дѣйствія.

Нека да обърнемъ за тая цѣль внимание на число 35. Остатъкътъ на 9 отъ това число е 8. Същото число 8 ще получимъ, като съберемъ цифритѣ на редоветѣ му т. е. $3+5=8$.

Подобно ще намѣримъ, че числото

$$2301 \text{ дава } 6 \text{ за остатъкъ}$$

$$\text{понеже } 2+3+0+1=6.$$

Сега да си прѣдставимъ друго число

$$2796. \text{ Тука сборътъ на цифритѣ е}$$

$$2+7+6+6=21.$$

Какъвъ ще бѣде тука остатъкътъ на 9?

Числото 21 е по-големо отъ 9, слѣдователно 9 ще се намира въ него два пхти и остава ся остатъкъ 3. Същото число 3 ще намѣримъ, като вземемъ остатъкъ на деветъ отъ сборътъ на цифритѣ на даденото число т. е. отъ 21, който е $2+1=3$.

Наистина когато $2766:9$ ще намѣримъ частно 307 и

$$\begin{array}{r} 65 \\ \hline 3 \end{array} \text{ остатъкъ } 3 \text{ т. е.}$$

$$\text{т. е. } \left(\frac{2766}{9} \right) = 3.$$

Споредъ този начинъ ще бѣде

$$\left(\frac{29876}{9} \right) = 5, \text{ понеже } 1+9+8+7+6=32$$

$$\text{и } \left(\frac{32}{9} \right) = 5, \text{ това е вѣрно, защото ако}$$

$29876:9$ ще получимъ освѣнъ частното 3319 още остатъкъ 5.

Същия остатъкъ 5 ще излѣзе, когато при събиранieto на цифритѣ необръщаме внимание на числото 9, което може да се срѣща въ рѣдоветѣ на числото, или което може да се получи чрѣзъ събиране на нѣкои цифри на рѣдоветѣ му.

$$\text{Тѣй на пр. } \left(\frac{29876}{9} \right) = 5 \text{ понеже } 2+8+7+6=23,$$

$$\text{въ } \left(\frac{23}{9} \right) = 5, \text{ защото } 2+3=5, \text{ което слѣдва}$$

отъ дѣление числото 29876 съ 9.